

Tampereen Lääkäriseuran mentorointi 2021-22

Outi Kortekangas-Savolainen

Ihotautilääkäri, dosentti

Lääkärikouluttaja, opettajan laaja-alainen kelpoisuus,
työnohjaaja

Mentorointi

- Ei ole yleispätevää määritelmää – käytettäköön kulloiseenkin mentorointiin sopivaa?
- ***On mentorin ja aktorin välisiä keskusteluja***
- ”Mentori ja aktori muodostavat yhdessä kehitysparin, jonka keskeisin työväline on luottamuksellinen parikeskustelu.” (TY mentorointiopas)

- Aiheet vaihtelevat aktorin toiveiden ja tavoitteiden mukaan
- Kasvokkain tapaamiset ovat vanhastaan mentorointia, nyttemmin lääkärimaailmassa kokemuksia myös etätapaamisista
- Mentorointisuhde on ***itseohjautuva, luottamuksellinen, tavoitteellinen*** ja parhaimmillaan ***avoin***

Mentorointi

- Mentoroinnissa keskeistä on ***kokemuksesta oppiminen***
- Tavoitteena aktorin ***ammattillinen (ja ihmisenä) kehittyminen***

Mitä mentoroinnissa tavoitellaan?

Dialogia

- ”... pallottelisitko ajatuksia vähän kanssani...”
- Yhdessä ajattelua, jossa luodaan jotain uutta: sellaista josta lopulta ei tiedetä, kumman ajatus alun perin oli. Kuin tutkimusmatka, jonka lopputulosta ei voi ennakoita.
- “Dialogin osapuolet ovat jatkuvasti avoimia toistensa vaikutuksille, ja tässä vuorovaikutuksessa asioille voi syntyä uusia merkityksiä.”

Onnismaa 2007 ja Kupias 2016

Reflektiota

- Refleктоiva työtapa, "reflective practice".
- Kokemukset sinällään eivät välttämättä opeta mitään. Vasta niiden reflektointi avaa uusia ajatuksia ja oivalluksia.
- On osa kokemuksellista oppimista
- ... ja sukua itseohjautuvuudelle?
- Reflektion kannustava ilmapiiri edesauttaa dialogia!
- Refleктоiva työtapa suojaa uupumukselta.
- ***Pysähtymisen paikkoja...***

Mahdollisuuksia

- ... toivoa, toiveikkuutta
- ”Kaikenlaisen ohjauksen tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa toiveikkuutta työelämässä, ja myös sen muutoksissa.”

Kupias 2016

Voimaantumista

Toimijuuden lisääntymistä

- ... itsemyötätuntoa

”Aikaa, huomiota ja kunnioitusta”

- Hetkellisyyttä, oikea-aikaisuutta
- Kohtaaminen: hetkellisesti jaettua yhteistä aikaa ja tilaa
- Huomioiduksi tulee, kun tulee kuulluksi
- Kunnioitus myös erilaisuutta kohtaan

Onniskmaa 2016

Mitä mentorilta vaaditaan?

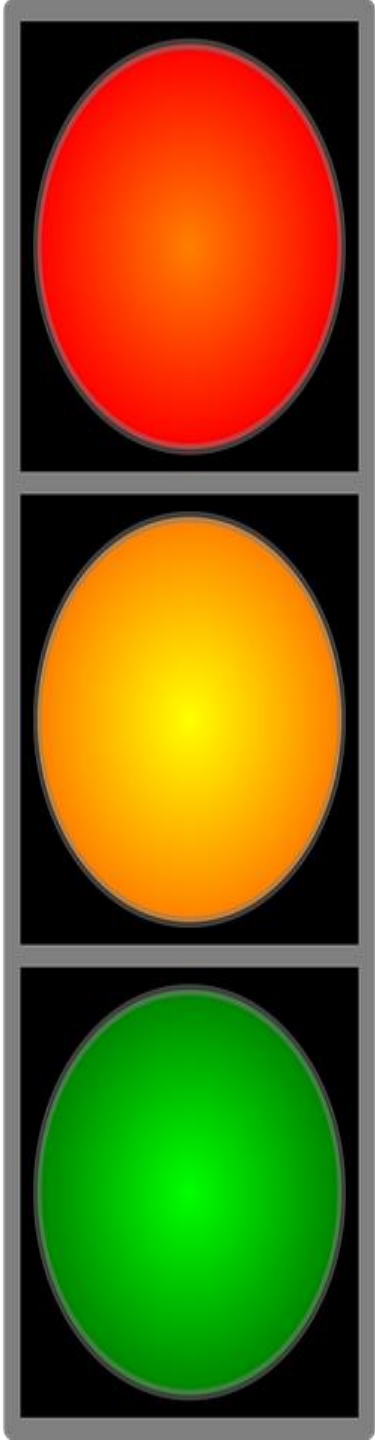
- Luottamuksellisen suhteen luominen vaatii mentorilta vuorovaikutustaitoja ja kykyä olla toisen oppimisen ja kehittymisen tukena.
- Mentorin ei tarvitse olla ohjauksen ammattilainen - riittävät ohjaukselliset taidot tarpeen.
- Lyhytkin valmennus mentorointiin on usein riittävä.
- Mentori tuo oman osaamisensa ja kokemuksensa tapaamisiin aktorin tueksi.

Mentori on asiantuntija

- ... on tai on ollut (jonkin) työyhteisön jäsen
- ... osaa ohjata ja ymmärtää oppimista
- ... mentorilla on sosiaalisia ja neuvottelutaitoja: vuorovaikutustaitoja, ihmisen kohtaamisen taitoja, **välittämistä**.
- ... on sisäisesti tasapainoinen ihminen.

Mitä mentori **ei** ole

- Käytännön lääkärintyön ohjaaja – jokaisella nuorella lääkäriellä on oikeus lähiohjaajaan
- Kliinisten ongelmien konsultti – *mentori käyttää lääkärin osaamistaan yleisellä tasolla*
- Koulutuksen vastuuhenkilö
- Terapeutti yms

**Mentroinnilla ei tavoitella ratkaisua opiskelijan/
nuoren lääkärin
kaikkiin mahdollisiin ongelmiin**

Tärkeää tietää, minne ohjata tarvittaessa

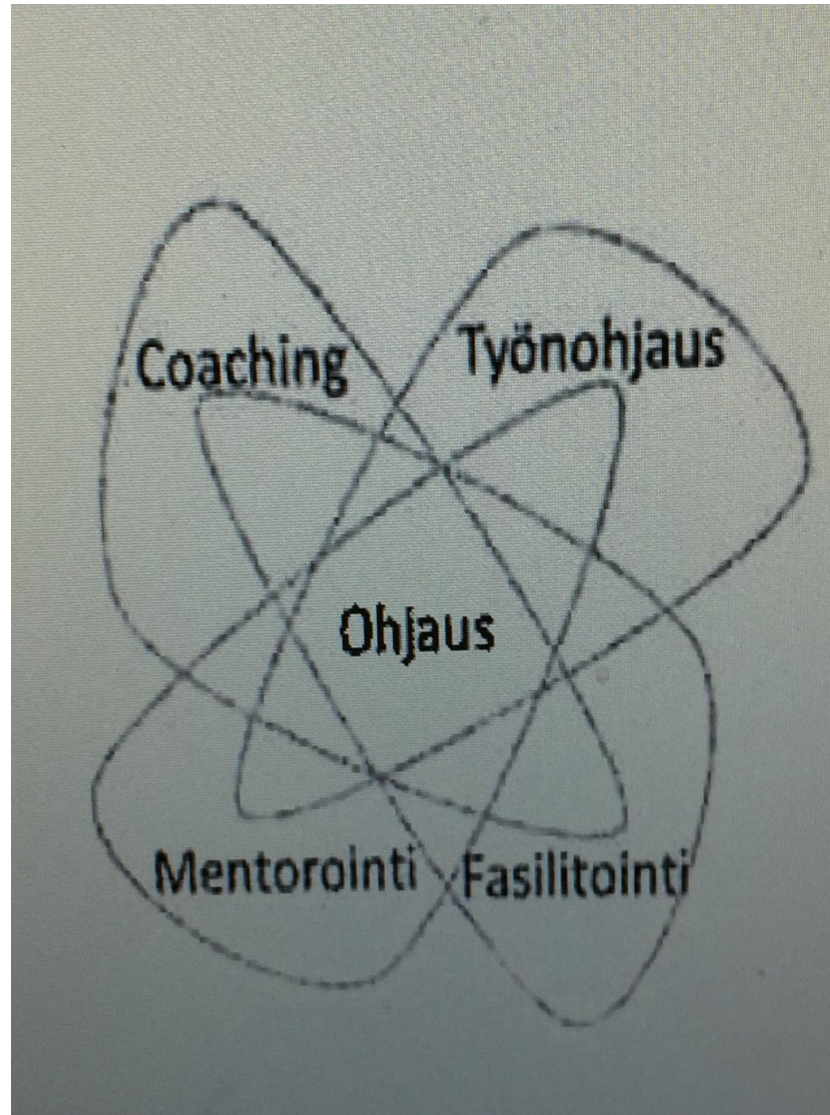
Psykologi Satu Eerolan
”liikennevalomalli”

Miten mentorointi eroaa työnohjauksesta?

- Usein vapaaehtoistyötä.
 - Mentori ei ole ohjauksen ammattilainen.
 - Mentori saa käyttää ”substanssiosaamistaan”.
 - Mentoroinnissa myös ystävystymiselle on tilaa ja se on sallittua.
-
- Yhtäläisyyksiä on paljon.
 - Jossain kirjallisuudessa uumoillaan, että ”käypä ohjaus” –kenttä muuttuu jatkossa niin, että mentoroinnin tapaiselle toiminnalle on entistä enemmän sijaa.

Coaching:
apu tavoitteiden
saavuttamiseen

Mentorointi:
kokemusten jakamista

Työnohjaus: aika
ja paikka oman
työn tutkimiseen

Fasilitointi:
vuorovaikutuksen
helpottamista

Nuoren ammattilaisen mentorointi

- Mentorointia on jo monella alalla nuoren ammattilaisen avuksi

... lääkäritkin ovat aloittaneet. Tampereen Lääkäriseura on ollut uranuurtaja ja on toivottavasti myös edelläkävijä!

- ***Mentorointi on pitkälti käyttämätön mahdollisuus nuoren lääkärin tukemisessa!***

Miksi mentorointi sopisi juuri lääkäreille?

- Ohjauksen tavoitteena on toiveikkouden ylläpitäminen... lääkärin tehtävässä keskeistä.
- Kunnioitus, myös empatia, ovat ohjauksellisen vuorovaikutuksen lähtökohtia, eivät mitään erillisiä “ohjaustaitoja” ...empatia ja vuorovaikutustaidot kuuluvat myös lääkärin ammatin ”hyveisiin”.
- Dialogissa myös mentorin lääkärin ammatin substanssiosaamiselle on käyttöä.
- Mentoroinnissa ajatellaan tarvittavan myös ainakin hyppysellinen kutsumuksellisuutta – onko tämä hyväksi myös lääkärin ammatissa?
- ***Kollegiaalisuus on vanhastaan hyve – mentorointi on oikeastaan rakenteellistettua kollegiaalisuutta?***

Mentoroinnin onnistumisen avaimia

- Tavoitteellisuus

- Rakennettava kulloiseenkin mentorointiohjelmaan sopivasti, ohjatummin tai mentori/mentoroitava –pari rakentaa tavoitteet ym.
- Tarvittaessa osin teemallinen ohjelma (peruskoulutus).

- Rakenteet

- Ohjelma kulloiseenkin tarpeeseen sopivaksi.
- Jatkuva ohjelma tai esim. kerran vuodessa alkava
- Rekrytointi.
- Koulutus ja tuki tarvittaessa, tieto mihin tarvittaessa ottaa yhteyttä.

Tavoitteet

- Tavoitteet ovat aktorin
- Monesti joka kerralla eri tavoitteet
- Toisinaan niin, että aktori ilmoittaa mentorointikerran tavoitteet mentorille etukäteen – pari sopii menettelytavoista!

Mentoroinnin laatu

- Mentorointi perustuu vuorovaikutukseen
- ... ja vapaaehtoistoimintaan
- Mentoroinnista ei koskaan saa tasalaatuista?

Sitoutuminen

- Molemmat osapuolet antavat tärkeää omaa aikaansa!

Mahdollisia ongelmia

- Kemiät eivät kohtaakaan – kuuluu ihmisyyteen!
- Uusi alku mahdollinen molemmille osapuolille
- Yhteisen ajan löytäminen: etukäteen tapaamiset kalenteriin, niiden preferointi!

Mentorin ilo

*Mentorointi on todella arvokas
tapa osoittaa kollegiaalisuutta*

Kiitos!